

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 28.3.2018r.
SWD(2018) 85 final

DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI

STRESZCZENIE OCENY SKUTKÓW

Towarzyszący dokumentowi:

**Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady
zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 924/2009 w odniesieniu do niektórych opłat za
płatności transgraniczne w Unii i opłat za przeliczenie waluty**

{COM(2018) 163 final} - {SWD(2018) 84 final}

Streszczenie oceny skutków
Ocena skutków zmiany rozporządzenia (WE) nr 924/2009 w celu ograniczenia kosztów płatności transgranicznych we Wspólnocie
A. Zasadność działań
Dlaczego należy podjąć działania? Na czym polega problem?
Wysokie koszty płatności transgranicznych (6 % wszystkich unijnych płatności) stanowią przeszkodę dla ukończenia procesu tworzenia jednolitego rynku. Problem został rozwiązany w odniesieniu do państw strefy euro, w których koszty transakcji transgranicznych i krajowych w euro są takie same. Z kolei w odniesieniu do płatności transgranicznych w walutach innych niż euro lub płatności w euro wychodzących z państw spoza strefy euro obowiązują wysokie opłaty, co powoduje podział użytkowników usług płatniczych w UE na dwie grupy: zdecydowaną większość korzystającą z jednolitego obszaru płatności w euro oraz mniejszość żyjącą w stosunkowo niewielkich obszarach walutowych, w których koszty wszystkich transakcji transgranicznych są wysokie. Te wysokie koszty odzwierciedlają niewielkie wolumeny i brak nowoczesnych infrastruktur w przypadku walut innych niż euro, ale również brak konkurencyjnej i regulacyjnej presji na dostawców usług płatniczych, aby niskie koszty transakcji w euro zaoferowali również użytkownikom z państw spoza strefy euro.
Jaki jest cel inicjatywy?
Celem niniejszej inicjatywy jest ograniczenie opłat za płatności transgraniczne w UE i tym samym zapewnienie pełniejszego włączenia wszystkich obywateli UE i przedsiębiorstw z UE do unijnej gospodarki. Cel ten ma zostać osiągnięty poprzez dostosowanie opłat naliczanych za transakcje transgraniczne do opłat naliczanych za transakcje krajowe, dopilnowując jednocześnie, aby nie skutkowało to wzrostem opłat za inne usługi. Ponadto za każdym razem, gdy dochodzi do przeliczania walut w ramach transakcji transgranicznej, użytkownikom usług płatniczych należy zapewnić przejrzystość opłat i, w stosownych przypadkach, możliwość porównania wariantów płatności.
Na czym polega wartość dodana podjęcia działań na poziomie UE?
Państwa członkowskie spoza strefy euro mogły same podjąć wymagane działania, którą to możliwość przewidziano w rozporządzeniu nr 924/2009. Z możliwości tej skorzystało jednak dotychczas tylko jedno państwo członkowskie i nie ma żadnych oznak, aby inne państwa miały podążyć za jego przykładem. Mało prawdopodobne jest również, aby problem ten został rozwiązany w możliwej do przewidzenia przyszłości poprzez przystąpienie do strefy euro państw spoza strefy euro, czego oczekiwano, gdy w 2001 r. po raz pierwszy wprowadzono zasady określone w rozporządzeniu nr 924/2009. Nie spełnił się zatem scenariusz przewidujący eliminację barier związanych z kosztami transakcji transgranicznej, które występują na jednolitym rynku. Dlatego też niezbędne jest podjęcie działań na szczeblu unijnym.

B. Rozwiązania
Jakie warianty legislacyjne i nielegislacyjne rozważono? Czy wskazano preferowany wariant? Jak uzasadniono ten wybór lub jego brak?
Z uwagi na fakt, że brak przepisów UE nie rozwiązał problemu, rozważono cztery warianty strategiczne, w ramach których rozszerzono zasadę przewidującą zrównanie kosztów transakcji krajowych w walucie krajowej z kosztami transakcji transgranicznych: 1) w walucie krajowej;   2) w walucie krajowej oraz w euro;

3) **wyłącznie** w euro;

4) w dowolnej walucie państw członkowskich UE, niezależnie od miejsca transakcji.

Wariant trzeci jest skuteczny, ponieważ wszyscy dostawcy usług płatniczych – również w państwach spoza strefy euro – mają dostęp do nowoczesnych infrastruktur na potrzeby płatności transgranicznych w euro. Większość transakcji transgranicznych w państwach spoza strefy euro jest przeprowadzanych w euro, więc wariant trzeci obejmowałby duży odsetek transakcji transgranicznych. Ze względu na fakt, że transakcje w euro są tanie, istniałoby niewielkie ryzyko zwiększenia opłat za transakcje krajowe w celu subsydiowania skośnego drogich transakcji transgranicznych w walutach innych niż euro. Wariant trzeci jest również spójny z celem długoterminowym, jakim jest dążenie do tego, by euro stało się wspólną walutą wszystkich państw członkowskich. Zainteresowane strony również zaakceptowałyby ten wariant chętniej niż jakikolwiek inny wariant.

Jak kształtuje się poparcie dla poszczególnych wariantów?

Dostawcy usług płatniczych preferowaliby utrzymanie *status quo*, ale uznaliby wariant trzeci za najbardziej odpowiedni w przypadku podjęcia inicjatywy ustawodawczej. Jeżeli chodzi o użytkowników usług płatniczych, korzystniejsze dla nich mogłyby być warianty drugi i czwarty, pod warunkiem że dostawcy usług płatniczych nie podniosą innych cen (opłat za prowadzenie rachunku, opłat za przeliczanie walut) w celu subsydiowania skośnego drogich transakcji transgranicznych w walucie innej niż euro. Parlament Europejski może optować za objęciem większej liczby transakcji zakresem stosowania rozporządzenia, natomiast państwa członkowskie mogą opowiedzieć się za wariantem trzecim, biorąc pod uwagę fakt, że nie zdecydowały się dobrowolnie wdrożyć wariantów pierwszego i drugiego, którą to możliwość przewidziano w aktualnie obowiązującej wersji rozporządzenia nr 924/2009.

C. Skutki wdrożenia preferowanego wariantu

Jakie korzyści przyniesie wdrożenie preferowanego wariantu lub – jeśli go nie wskazano – głównych wariantów?

Szacuje się, że średnie ceny transakcji transgranicznych w euro w państwach spoza strefy euro wynoszą obecnie 8 EUR w przypadku poleceń przelewu, 0,40 EUR w przypadku płatności kartą oraz 2,30 EUR w przypadku wypłaty gotówki. Wdrożenie preferowanego wariantu obniżyłoby te ceny do poziomu cen obowiązujących w odniesieniu do transakcji krajowych w walucie krajowej, które wynoszą średnio – odpowiednio – 1 EUR, 0 EUR i 0,63 EUR. Zakładając, że udział transakcji w euro w łącznej liczbie transakcji transgranicznych nie obniży się, użytkownicy usług płatniczych mogliby uzyskać oszczędności rzędu 900 mln EUR rocznie. Użytkownicy usług płatniczych mogliby również skorzystać na zwiększeniu przejrzystości i zmniejszeniu stopnia złożoności struktur opłat, co może przełożyć się na wzrost konkurencji. Niższe koszty transakcji transgranicznych sprzyjałyby poprawie integracji gospodarczej UE, a w rezultacie mogłyby doprowadzić do zwiększenia produktywności i konkurencyjności gospodarki. Może się to również wiązać z korzyściami politycznymi, ponieważ niniejsza inicjatywa mogłaby okazać się przyjazna obywatelom na podobnej zasadzie co rozporządzenie w sprawie roamingu w sektorze telekomunikacji, choć wywierałaby mniejszy wpływ na życie obywateli.

Jakie są koszty wdrożenia preferowanego wariantu lub – jeśli go nie wskazano – głównych wariantów?

Dostawcy usług płatniczych doświadczyliby ubytku przychodów w kwocie odpowiadającej oszczędnościom uzyskanym przez użytkowników, ale poniesione straty mogłyby zostać zrekomensowane wzrostem wolumenu transakcji w dłuższej perspektywie czasowej. Dodatkowe koszty ponoszone przez organy publiczne (organy nadzoru) w związku z egzekwowaniem przepisów rozporządzenia byłyby marginalne.

Jakie będą skutki dla przedsiębiorstw, MŚP i mikroprzedsiębiorstw?

MŚP w strefie euro mogą oczekiwać wzrostu popytu ze strony państw członkowskich spoza strefy

euro, w których wysokie opłaty za płatności transgraniczne stanowią istotną przeszkodę. MŚP w państwach członkowskich spoza strefy euro będą w stanie – dzięki tanim płatnościom – dotrzeć do wszystkich mieszkańców i przedsiębiorstw w UE, a nie tylko koncentrować się na swoim kraju pochodzenia. Dzięki temu znajdą się one w lepszej pozycji do tego, aby konkurować na jednolitym rynku. Najmniejsze MŚP odniosą największe korzyści, ponieważ nie mają one możliwości negocjowania wysokości opłat, jakie są zmuszone uiszczać w związku z realizowanymi przez siebie płatnościami transgranicznymi.

Czy przewiduje się znaczące skutki dla budżetów i administracji krajowych?

Nie przewiduje się znaczących skutków dla budżetów i administracji krajowych.

Czy wystąpią inne znaczące skutki?

Dostawcy usług płatniczych odnotują zmniejszenie swoich przychodów po wdrożeniu rozporządzenia i w ramach działań zaradczych mogą zdecydować się na manipulowanie kosztami przeliczania walut w celu pokrycia poniesionych przez siebie strat, ponieważ użytkownicy usług płatniczych dysponują mniejszą wiedzą na temat tych kosztów, a informacje na ten temat nie są dostatecznie przejrzyste, aby byli oni w stanie samodzielnie oszacować ich wysokość. W dyrektywie w sprawie usług płatniczych ustanowiono już wymogi w zakresie przejrzystości, które powinny zostać doprecyzowane, aby zwiększyć ich skuteczność. Biorąc pod uwagę wysoce techniczny charakter procesu przeliczania waluty w szybko zmieniającym się środowisku, zadaniem Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego będzie opracowanie regulacyjnych standardów technicznych, aby zapewnić lepsze ramy na potrzeby regulacji praktyk w zakresie przeliczania waluty.

D. Działania następce
Kiedy nastąpi przegląd przyjętej polityki?
Przyjęta polityka powinna zostać poddana przeglądowi po upływie trzech lat, aby sprawdzić, czy dostawcy usług płatniczych podjęli próbę zrekompensowania sobie utraconych przychodów poprzez podniesienie innych cen, oraz ustalić, czy zakresem stosowania rozporządzenia należałoby objąć większą liczbę transakcji.